

Budżety gospodarstw domowych¹ w województwie opolskim w 2022 r.

28.09.2023 r.

↓ **0,4%**

Realny spadek przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych w relacji do 2021 r.

W 2022 r. nominalnie sytuacja materialna gospodarstw domowych poprawiła się, natomiast w ujęciu realnym nastąpił spadek dochodów w porównaniu z rokiem poprzednim, co wynikało z wysokiego poziomu inflacji. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę wynosił 1909,81 zł i był nominalnie wyższy o 15,3%, natomiast realnie niższy o 0,4% od dochodu z 2021 r. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę wynosiły 1560,96 zł i były wyższe nominalnie o 17,2%, a realnie o 1,2% w relacji do 2021 r. Udział wydatków

w dochodzie rozporządzalnym wzrósł z 80,5% w 2021 r. do 81,7% w 2022 r. W porównaniu z 2021 r. pogorszyła się subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych. Mniej gospodarstw niż rok wcześniej oceniło swoją sytuację materialną jako dobrą, a więcej – jako przeciętną lub złą.

W 2022 r. w województwie opolskim badaniem budżetów objęto 1007 gospodarstw domowych (3,5% ogólnej liczby gospodarstw zbadanych w kraju), reprezentujących poszczególne grupy społeczno-ekonomiczne ludności (gospodarstwa domowe pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł). Przeciętne gospodarstwo domowe liczyło 2,45 osoby (w kraju – 2,47). Liczba osób w gospodarstwie zmniejszyła się o 6,8% w porównaniu z 2021 r. (w kraju – o 3,1%).

Tablica 1. Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym

Wyszczególnienie	2021	2022	
		w osobach	Polska=100
OGÓŁEM	2,63	2,45	99,2
w tym:			
Pracujących	1,09	1,01	98,1
Pobierających świadczenia społeczne	0,87	0,84	103,7
w tym emeryturę lub rentę	0,75	0,73	101,4
Pozostających na utrzymaniu	0,62	0,55	93,2

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny przypadający na 1 osobę w gospodarstwach domowych w województwie kształtował się na poziomie 1909,81 zł i był nominalnie wyższy o 15,3%, natomiast realnie niższy o 0,4% w porównaniu z 2021 r. Dochód ten w kraju wynosił 2249,79 zł i wzrósł nominalnie o 11,4%, a w ujęciu realnym obniżył się o 2,6% w relacji

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym był o 15,1% (o 339,98 zł) niższy niż w kraju

¹ Dane za lata 2021-2022 zostały uogólnione w oparciu o wstępne wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 i nie są wprost porównywalne z danymi za lata wcześniejsze, które zostały uogólnione w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. W związku z uaktualnionym uogólnieniem wyniki za 2021 r. różnią się od wcześniej publikowanych.

do 2021 r. Wskaźnik przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych w stosunku do średniej krajowej kształtował się na poziomie 84,9% i pod tym względem województwo opolskie zajmowało 15 lokatę.

Na dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego składają się przede wszystkim dochody z pracy najemnej oraz dochody ze świadczeń społecznych. W 2022 r. ich udział w dochodzie rozporządzalnym wynosił odpowiednio: 48,4% i 35,5% (w kraju: 53,9% i 30,8%). W porównaniu z 2021 r. udział dochodów z pracy najemnej był niższy o 1,7 p. proc., a dochodów ze świadczeń społecznych – o 2,8 p. proc. Nominalne dochody z pracy najemnej były wyższe o 11,4%, a dochody ze świadczeń społecznych – o 6,9%, natomiast w ujęciu realnym dochody te były niższe odpowiednio: o 3,8% i o 7,7% w porównaniu z rokiem poprzednim.

Dochód do dyspozycji przypadający na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2022 r. wynosił 1839,71 zł i był nominalnie wyższy o 15,2%, a realnie niższy o 0,5% od dochodu notowanego w 2021 r. W stosunku do średniej krajowej dochód ten był niższy o 16,2% (o 354,91 zł).

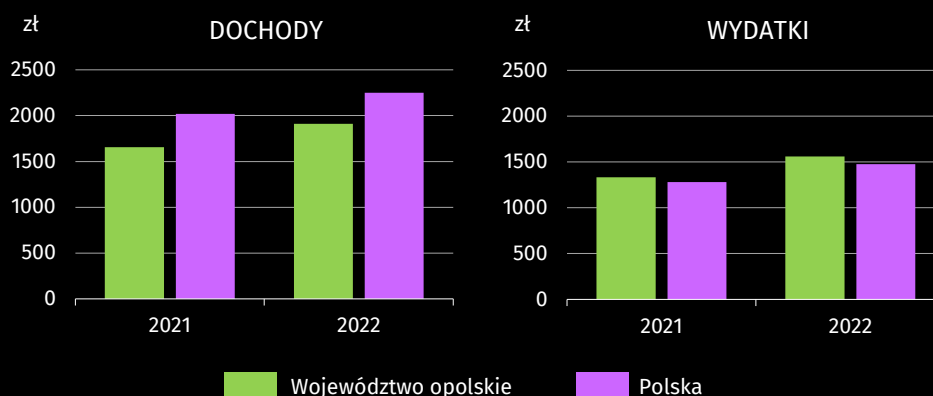
Tablica 2. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Wyszczególnienie	Województwo opolskie		Polska
	2021	2022	
	w złotych		
O G Ó Ł E M	1656,04	1909,81	2249,79
w tym:			
z pracy najemnej	829,45	923,72	1212,61
ze świadczeń społecznych	634,20	678,22	693,09
W tym dochód do dyspozycji	1596,44	1839,71	2194,62

W 2022 r. przeciętne miesięczne wydatki gospodarstwa domowego na 1 osobę w województwie opolskim wynosiły 1560,96 zł i były nominalnie wyższe o 17,2%, a realnie o 1,2% niż przed rokiem (w kraju wzrosły odpowiednio: o 15,2% i o 0,7%). Wydatki te stanowiły 81,7% dochodu rozporządzalnego i udział ten wzrósł o 1,2 p. proc. w porównaniu z 2021 r. (w kraju 65,6%, tj. wzrost o 2,2 p. proc.).

Przeciętne miesięczne wydatki gospodarstwa domowego na 1 osobę były o 5,8% (o 85,74 zł) wyższe od wydatków notowanych w kraju

Wykres 1. Przeciętne miesięczne dochody i wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

W 2022 r. gospodarstwa domowe przeznaczały 95,5% wszystkich swoich wydatków na zakup towarów i usług konsumpcyjnych (w kraju – 96,3%). Podobnie jak w latach ubiegłych najwyższy udział w strukturze wydatków ogółem gospodarstw domowych miały wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe – 26,0% (w kraju – 26,7%). Kolejną znaczącą grupą wydatków były opłaty ponoszone przez gospodarstwa z tytułu użytkowania mieszkania lub domu i za korzystanie z nośników energii – 17,8% (w kraju – 19,0%), a w dalszej kolejności wydatki na transport, które stanowiły 10,6% (w kraju – 9,8%). Najmniej środków finansowych, zarówno w województwie jak i w kraju, gospodarstwa przeznaczyły na edukację (odpowiednio: 0,7% i 1,2%).

W strukturze wydatków gospodarstw domowych najwyższy udział miały wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe

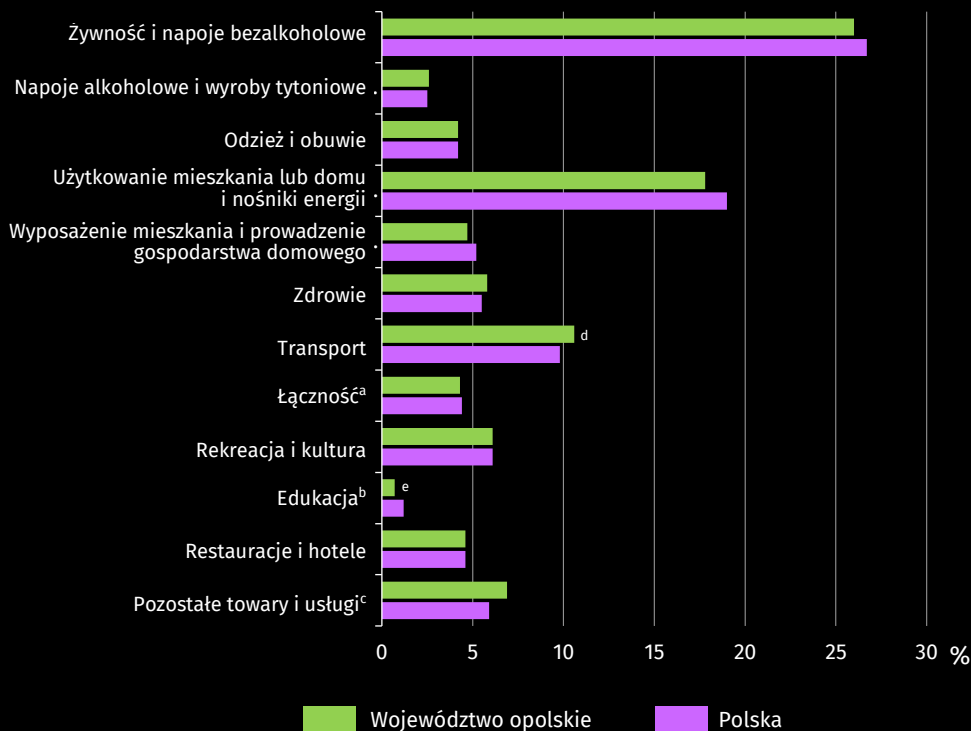
Tablica 3. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Wyszczególnienie	Województwo opolskie		Polska
	2021	2022	
	w złotych		
O G Ó Ł E M	1332,29	1560,96	1475,22
W tym towary i usługi konsumpcyjne^a	1272,69	1490,86	1420,04
w tym:			
Żywność i napoje bezalkoholowe	342,96	405,70	394,34
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	36,12	41,03	37,46
Odzież i obuwie	55,44	65,58	62,04
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	228,28	278,33	280,62
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	69,91	73,28	76,17
Zdrowie	83,90	90,04	81,42
Łączność ^b	64,80	66,68	64,52
Rekreacja i kultura	77,73	95,76	89,62
Restauracje i hotele	50,91	71,58	68,50
Pozostałe towary i usługi ^c	96,49	108,20	86,79

a łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. b, c łącznie z: b – wydatkami za usługi internetowe, c – wydatkami na ubezpieczenia na życie.

Struktura przeciętnych miesięcznych wydatków gospodarstw domowych w województwie nie odbiegała znacząco od struktury tych wydatków przeciętnie w kraju. Największą różnicę zaobserwowano w opłatach z tytułu użytkowania mieszkania lub domu i korzystania z nośników energii (udział w województwie był niższy o 1,2 p. proc. niż średnio w kraju).

Wykres 2. Udział przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych w wydatkach ogółem w 2022 r.

a–c łącznie z: a – wydatkami za usługi internetowe, b – wychowaniem przedszkolnym, c – wydatkami na ubezpieczenia na życie. d, e Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: d – 11,06%, e – 13,00%.

Badanie budżetów gospodarstw domowych dostarcza również informacji na temat spożycia żywności. W porównaniu z 2021 r. spadek spożycia wystąpił w przypadku m.in. takich artykułów żywnościowych jak: ryby i owoce morza (o 9,1%), masło (o 5,9%), owoce (o 5,8%), warzywa (o 4,2%, w tym ziemniaki o 11,5%), wody mineralne lub źródlane (o 2,0%) oraz pieczywo i produkty zbożowe (o 1,3%). Wzrost odnotowano m.in. dla spożycia jogurtów (o 13,2%), cukru (o 13,0%), jaj (o 10,6%) oraz mleka (o 7,8%).

W porównaniu z 2021 r. spadło m.in. spożycie ziemniaków, ryb i owoców morza, masła oraz owoców, natomiast wzrosło m.in. spożycie jogurtów, cukru i jaj

Tablica 4. Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Wyszczególnienie	Województwo opolskie		Polska
	2021	2022	
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	5,24	5,17	5,11
Mięso w kg	4,86	4,91	4,81
Ryby i owoce morza ^a w kg	0,22	0,20	0,24
Mleko ^b w l	2,70	2,91	2,85
Jogurty w kg	0,53	0,60	0,58
Sery i twarogi ^c w kg	0,98	0,99	0,94
Jaja w szt.	11,21	12,40	10,50
Oleje i tłuszcze w kg	1,07	1,07	1,00

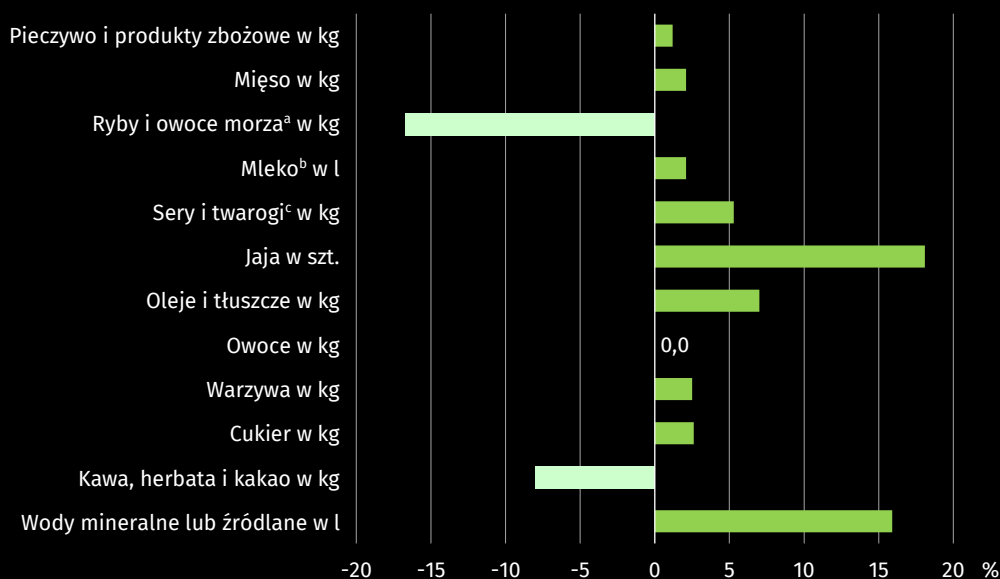
a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych, bez konserw rybnych. b Bez zagęszczonego i w proszku. c Bez słodkich serków.

Tablica 4. Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (dok.)

Wyszczególnienie	Województwo opolskie		Polska
	2021	2022	
Owoce w kg	3,80	3,58	3,58
Warzywa w kg	7,63	7,31	7,13
Cukier w kg	0,69	0,78	0,76
Kawa, herbata i kakao w kg	0,23	0,23	0,25
Wody mineralne lub źródlane w l	6,84	6,70	5,78

W analizowanym okresie w województwie wyższe od konsumpcji w kraju było przeciętne miesięczne spożycie m.in. jaj (o 18,1%), wód mineralnych lub źródlanych (o 15,9%), pieczywa (o 7,4%), olejów i tłuszczów (o 7,0%, w tym masła o 14,3%) oraz serów i twarogów (o 5,3%). Niższe natomiast niż średnio w kraju odnotowano spożycie ryb i owoców morza (o 16,7%), kawy, herbaty i kakao (o 8,0%) oraz ziemniaków (o 4,5%).

Wykres 3. Odchylenia względne przeciętnego miesięcznego spożycia wybranych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych od przeciętnego miesięcznego spożycia w kraju w 2022 r.
Polska=100

a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych, bez konserw rybnych. b Bez zagęszczonego i w proszku. c Bez słodkich serków.

Wyniki badania budżetów gospodarstw domowych w 2022 r. wykazały, że zasadnicza większość gospodarstw domowych deklarowała posiadanie telefonu komórkowego (97,0%), pralki automatycznej (95,7%), odbiornika telewizyjnego (95,3%) oraz urządzenia z dostępem do Internetu (88,7%). Około 3/4 gospodarstw posiadało komputer osobisty (w tym laptop, tablet), rower (bez dziecięcego), samochód osobowy oraz kuchenkę mikrofalową.

Prawie wszystkie gospodarstwa domowe były wyposażone w telefon komórkowy, pralkę automatyczną i odbiornik telewizyjny

W porównaniu z 2021 r. odnotowano wzrost odsetka gospodarstw domowych posiadających m.in. kuchenkę elektryczną z płytą ceramiczną, indukcyjną (o 11,6 p. proc.), zestaw kina domowego (o 3,4 p. proc.) oraz kuchenkę mikrofalową (o 3,1 p. proc.). Spadek udziału gospodarstw wystąpił w przypadku wyposażenia m.in. w urządzenie do odbioru telewizji

satelitarnej lub kablowej (o 6,5 p. proc.), rower – bez dziecięcego (o 3,6 p. proc.), samochód osobowy (o 3,3 p. proc.), laptop/tablet (o 2,3 p. proc.), drukarkę (o 2,1 p. proc.) oraz zmywarkę do naczyń i pralkę automatyczną (po 2,0 p. proc.).

Tablica 5. Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania^a

Wyszczególnienie	Województwo opolskie		Polska
	2021	2022	
	w % ogółem gospodarstw domowych		
Pralka automatyczna	97,7	95,7	93,5
Zmywarka do naczyń	61,9	59,9	52,5
Kuchenka mikrofalowa	70,4	73,5	68,0
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną	23,5	35,1	22,0
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	61,3	61,9	56,8
Odbiornik telewizyjny	96,3	95,3	94,7
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	70,8	64,3	59,8
Telefon komórkowy	98,3	97,0	98,3
w tym smartfon	87,7	86,1	83,7
Zestaw kina domowego	10,8	14,2	11,1
Komputer osobisty	78,7	79,0	76,6
w tym laptop, tablet	73,0	70,7	68,3
Urządzenie z dostępem do Internetu ^c	89,9	88,7	87,9
Drukarka	45,7	43,6	39,5
Rower (bez dziecięcego)	80,0	76,4	62,8
Samochód osobowy	78,8	75,5	72,8

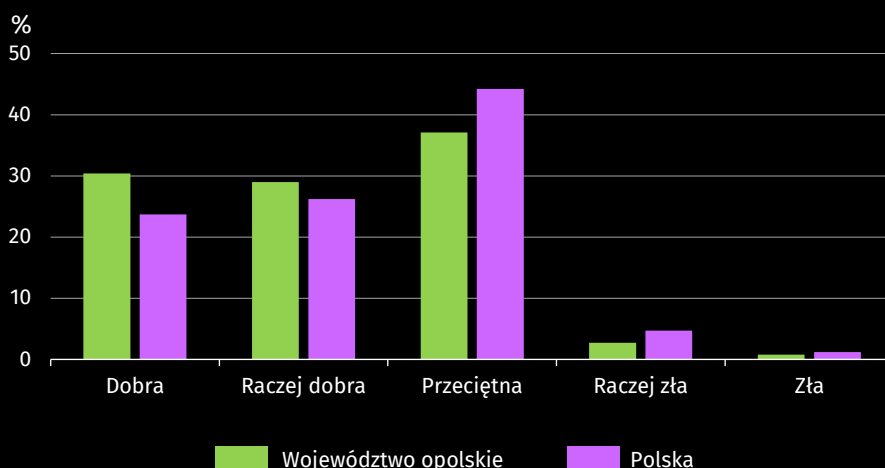
a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę. c Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu.

W relacji do średniej krajowej w 2022 r. odnotowano wyższy stopień wyposażenia gospodarstw domowych m.in. w rower – bez dziecięcego (udział wyższy o 13,6 p. proc.), kuchenkę elektryczną z płytą ceramiczną, indukcyjną (o 13,1 p. proc.), zmywarkę do naczyń (o 7,4 p. proc.), kuchenkę mikrofalową (o 5,5 p. proc.), sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku (o 5,1 p. proc.) oraz urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej (o 4,5 p. proc.). Niższy natomiast niż średnio w kraju był udział gospodarstw wyposażonych m.in. w telefon komórkowy (o 1,3 p. proc.).

W 2022 r. pogorszyła się subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych w województwie. Nadal jednak przeważały oceny dobre lub raczej dobre nad złymi lub raczej złymi. Nastąpił spadek odsetka gospodarstw oceniających swoją sytuację materialną jako dobrą albo raczej dobrą (59,3% gospodarstw domowych ogółem wobec 68,7% w 2021 r.), ale było to więcej niż średnio w kraju (49,9% wobec 53,3%). Więcej natomiast gospodarstw niż rok wcześniej oceniło swoją sytuację materialną jako przeciętną (37,1% wobec 29,0%, przy średniej dla kraju 44,2% wobec 41,7%). Również więcej było gospodarstw domowych oceniających swoją sytuację materialną jako raczej złą albo złą (3,6% wobec 2,2%; w kraju odpowiednio: 5,9% i 4,9%).

W porównaniu z 2021 r. pogorszyła się subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych

Wykres 4. Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych w 2022 r.

* * *

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Opolu
p.o. Dyrektora Renata Wasilewska
Tel: 77 453 14 52

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Urzędu Statystycznego
Monika Bartel
Tel: 77 423 09 75

 www.opole.stat.gov.pl

 [@Opole_STAT](https://twitter.com/Opole_STAT)

 [@USOpole](https://www.facebook.com/USOpole)

Powiązane opracowania

[Budżety gospodarstw domowych w województwie opolskim w 2021 r.](#)

[Budżety gospodarstw domowych w 2022 r.](#)

[Sytuacja gospodarstw domowych w 2022 r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych lokalnych – Ludność – gospodarstwa domowe](#)

[Strateg – Obszary tematyczne – Dochody ludności](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Budżet gospodarstwa domowego](#)

[Dochód do dyspozycji](#)

[Dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego](#)

[Gospodarstwo domowe](#)

[Spożycie artykułów żywnościowych w gospodarstwie domowym](#)

[Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych](#)

[Wydatki gospodarstwa domowego](#)

[Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne](#)

[Wyposażenie gospodarstw domowych](#)